

PM 2017:137 RI (Dnr 133-778/2017)

Kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken för 400 kV markkablar mellan Snösätra och Högdalen

Remiss från Svenska kraftnät

Remisstid den 22 juni 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken för 400 kV markkablar mellan Snösätra och Högdalen” hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har fått en remiss om kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken för 400 kV markkablar mellan Snösätra och Högdalen från Svenska kraftnät för yttrande.

Svenska kraftnät har på regeringens uppdrag utrett hur stam- och regionnäten för el i Stockholms län ska utformas i framtiden. Utredningen antog namnet ”Stockholms Ström” och består av ett 50-tal delprojekt med syfte att utöka kapaciteten och driftsäkerheten i strömförsörjningen samt frigöra mark för exploatering.

I förslaget i detta kompletterande samråd finns två alternativa sträckningar där ytterligare studier krävs för att fastställa vilket som är bäst ut förläggningssynpunkt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har inkommit med ett gemensamt kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Stockholms Stadshus AB har remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Vatten och Avfall AB samt AB Fortum Värme.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret ser positivt på de sträckningsförslag som presenteras i samrådsunderlaget och konstaterar att de överensstämmer med stadens tidigare förordade sträckning.

Stockholms Stadshus AB anser att det är viktigt med kontinuerlig kontakt i den fortsatta planeringen och genomförandet av elstråket.

Mina synpunkter

Med en växande befolkning växer också behovet av el. Stockholm ström är ett angeläget projekt som utökar kapaciteten i strömförsörjningen och samtidigt frigör mark för exploatering. Staden ser positivt på de sträckningsförslag som presenteras i samrådsunderlaget och konstaterar att de överensstämmer med stadens tidigare förordade sträckning. Staden är med och finansierar kabelförläggningen av ledningarna för att möjliggöra för en sorteringsanläggning för matavfall.

Det är av stor vikt att Svenska kraftnät har en fortsatt nära dialog med Förvaltningen för utbyggnad av tunnelbanan inom landstinget gällande utbyggnaden av depå för tunnelbanan samt med staden gällande den planerade sorteringsanläggningen för matavfall. Jag utgår också från att Svenska kraftnät tar största möjliga hänsyn till ekologiska värden under konstruktions- och driftsfas.

I övrigt hänvisar jag till förvaltningarnas och bolagens remissvar.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”Kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken för 400 kV markkablar mellan Snösättra och Högdalen” hänvisas till vad som anförs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 15 juni 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Inbjudan till kompletterande samråd

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) enligt följande.

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut bifalles delvis.
2. Därutöver anfördes följande som svar på remissen från Svenska Kraftnät.

Stockholms stad har tidigare förordat en lösning som innebär att kabeln förläggs i kulvert under Örbyleden, gällande delsträckan Örbyleden söderut. Det skulle i framtiden ge ökad möjlighet att bygga fler bostäder i området. Därför är det viktigt att staden står fast vid kulvertalternativet. Den kabelförläggning som nu föreslås innebär avsevärda inskränkningar i framtida möjligheter att bebygga området. Detta eftersom en bredare zon av strålningsskäl skulle förhindra en hög exploateringsgrad

när Svenska Kraftnäts magnetfältpolicy ska följas samt till följd av det faktiska utrymme som kabelförbanden kräver.

Vi har tidigare framfört att staden bör vara tydlig med att Svenska Kraftnät ska ta hänsyn till denna omständighet. Vi vidhåller den uppfattningen. Alternativet med en markförläggning av ledningarna riskerar att kraftigt begränsa möjligheten att bebygga området söder om Örbyleden.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) och Björn Ljung (L) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I det senaste samrådet redovisades ett utredningsområde med ett flertal alternativa markkabelsträckningar. Efter detta samråd har föreliggande förslag reviderats i dialog med berörda verksamhetsutövare, där man tagit hänsyn till befintliga såväl som planerade verksamhetsområden samt med hänsyn till topografi och blivande tomträttsgränser.

I förslaget i detta kompletterande samråd finns två alternativa sträckningar där ytterligare studier krävs för att fastställa vilket som är bäst ut förläggningssynpunkt.

Reviderad sträckning (röd) och tidigare sträckning (blå) inom tidigare utredningszon.

Svenska kraftnät konstaterar att utbyggnadsförslaget inte är förenligt med gällande detaljplan men att arbetet med markkablar och andra planerade förändringar av verksamheter i området har föranlett ett pågående planarbete. Vidare berörs pågående planarbete för utvecklingen av befintlig tunnelbanedepå i Högdalen.

Svenska kraftnät har studerat de förutsättningar och konsekvenser av det nya sträckningsförslaget som skiljer sig från tidigare samrådsunderlag. I remissen konstateras att en mindre del icke naturvärdesinventerad mark berörs samt att sträckan inte är kulturvärdesinventerad. Sådana utredningar kommer att genomföras men Svenska kraftnät gör bedömningen att inga stora natur- eller kulturvärden påverkas. Sammanfattningsvis skiljer sig inte konsekvensbedömningen från tidigare samrådsunderlag.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafikinämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret har inkommit med ett gemensamt kontorsyttrande. Stockholms Stadshus AB har remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Vatten och Avfall AB samt AB Fortum Värme.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 1 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret ser positivt på de sträckningsförslag som presenteras i samrådsunderlaget och konstaterar att de överensstämmer med stadens tidigare förordade sträckning. Nuvarande förslag innebär minimal påverkan på pågående arbete att utveckla trafikförvaltningens (SLL) näraliggande tunnelbanedepå.

Av de två redovisade sträckorna så förordar staden alternativ 1 då alternativ 2 skulle kunna hindra verksamhetsutövaren Suez (tidigare Sita) på dess planer att utvidga verksamheten söderut.

Kontoren vill lyfta fram att staden i egenskap av Stockholm Vatten och Avfall AB är med och finansierar kabelförläggningen av ledningarna i enlighet med denna remiss. Detta för att möjliggöra för en sorteringsanläggning för matavfall.

Kontoren vill poängtera vikten av att Svenska kraftnät har en fortsatt nära dialog med FUT inom landstinget gällande utbyggnaden av depå för tunnelbanan samt med staden gällande den planerade sorteringsanläggningen för matavfall. Detta för att inte försvåra för eller fördyra dessa projekt.

Kontoren utgår från att Svenska kraftnät tar största möjliga hänsyn till ekologiska värden under konstruktions- och driftsfas samt minimerar arbetsområdets bredd för att begränsa projektets negativa påverkan.

Förslaget innebär preliminärt ingen förhöjd magnetfältsexponering där människor varaktigt vistas. Kontoren vill ändå påminna om att ansvariga myndigheter stödjer en försiktighetsprincip som syftar till att begränsa exponering för magnetfält, i synnerhet där människor stadigvarande vistas. Vid nya elektriska anläggningar bör det redan vid planeringen beaktas kring teknikval och placering för att begränsa exponeringen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 5 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

Stockholm Vatten och Avfall AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) konstaterar bl.a. följande:

- Huvudsystem VA måste vara i drift under utbyggnaden av aktuellt elstråk.
- Huvudvattennäten inom området levererar dricksvatten till Högdalen-Farsta inklusive Högdalen värmeverk, Trångsund-Länna i Huddinge, Haninge och Nynäshamn/Ösmo.
- Leveransen av vatten till Fortum Värmes Högdalenganläggning får ej brytas.
- Det måste även vara möjligt att akut åtgärda uppkomna driftstörningar, t.ex. läckor, inom maximalt enstaka timmar under både byggskedet som driftskedet av elstråket. Längre avbrott kan innebära betydande leveranssvårigheter av dricksvatten till hela leveransområdet.
- Den tekniska lösningen för korsning mellan VA-ledningar (speciellt huvudvattenledningar) och elstråk måste tas fram. Generellt gäller att elstråk som korsar vatten- eller tryckavloppsledningar förläggs under VA-ledningarna.
- Stockholm Vatten och Avfall förordar om möjligt en tunnelförläggning av planerat 400 kV- kabelstråk.

- Planerat elstråk 400 kV måste utformas så att det minimerar risken för läckströmmar – påverkan korrosionsrisk metalliska VA-ledningar och då speciellt hudvattenledningar. Utformningen innebär också att planerat elstråk 400 kV måste utformas så att risken för personskador (Stockholm Vatten och Avfalls personal respektive inhyrd personal) elimineras vid både planerade arbeten och akuta arbeten på VA-nätet under alla tider på dygnet (dagtid och jourtid).

Förslaget till elstråk är framtaget i samråd med HSMA-projektet (Högdalens Sorterings- och MatAvfallsanläggning). Samrådet har även hållits med SVOA angående flytt av huvudvattenledning som i nuläget ligger inom planerat område för station Snösätra. SVOA behöver också kontinuerligt kontaktas i det fortsatta arbetet med planeringen och genomförandet av elstråket.

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Den förändring som nu föreslås i området närmast tunnelbanedepån, i västra delen av utredningskorridoren, har ingen direkt påverkan på Fortum Värmes verksamhet jämfört med föregående förslag.

Fortum Värme är kritiska till kabelförläggning under infarts-/vågområdet inom Högdalenverkets område. Fortum Värme har tidigare framfört att kabelförläggning inte är möjlig, utan passage av Kvicksundsvägen behöver ske norr om befintligt våghus och vågstationer. Fortum Värme vill därför föreslå att samrådkartan ritas om och att passagen av Kvicksundsvägen illustreras med en utredningskorridor istället för som nu, med ett enda alternativ för kabelförläggning.

I och med de stora förändringar för ledningar i mark som kommer ske i området krävs en nära dialog mellan pågående projekt, vilket också påtalats i tidigare remissvar. Det är därför att i ett tidigt skede teckna erforderliga avtal för omläggning, alternativt teckna samverkansavtal när samordning kan ske mellan omläggning och markkabelförläggning.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen delar Stockholm Vattens och Avfalls synpunkter att det är viktigt med kontinuerlig kontakt i den fortsatta planeringen och genomförandet av elstråket. Detta gäller såväl Stockholm Vatten och Avfall som Fortum Värme. Koncernledningen har inget ytterligare att anföra, utöver de synpunkter som anförts i Stockholm Vatten och Avfalls och Fortum Värmes remissvar, som är de aktörer som närmast berörs av kraftkabelns placering.